

Theoretisch kader van het politieke speelveld: hoe werkt het (niet) in Den Haag

“Lobbyen meer dan hobbyen”

Peter van Keulen, Founder
E: pvkeulen@publicmatters.nl T: +31652064980

publicmatters.nl | in public-matters | X PublicMatters | @ public.matters

PUBLIC matters

Masterclass **NieuweZorg**

20 november 2025

1

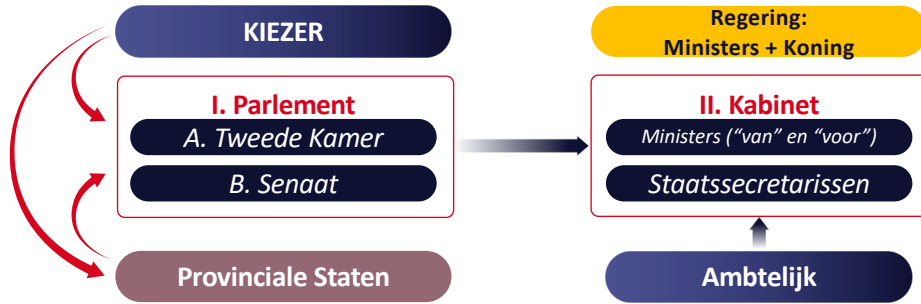
Verdeling van macht & verantwoordelijkheid

WETGEVENDE	UITVOERENDE	RECHTELIJKE
Regering & Parlement	Regering	Hoge Raad
Provinciale Staten	Gedeputeerde Staten	Gerechtshof
Gemeenteraad	College B&W	Rechtbank

PUBLIC matters

2

Haagse rollen en verantwoordelijkheden

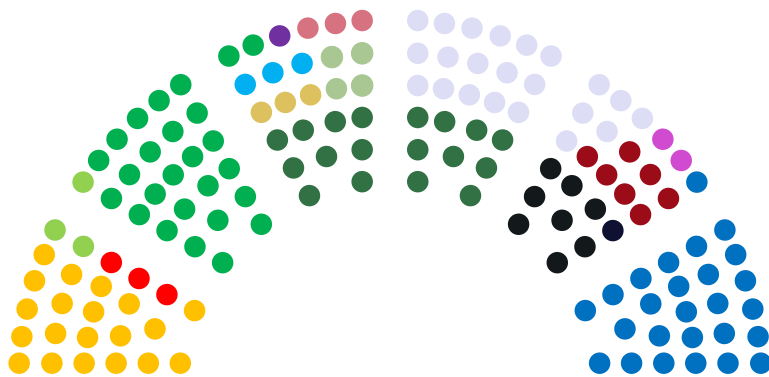

3

3

De nieuwe Tweede Kamer der Staten-Generaal (voorlopig)

- GroenLinks-PvdA
- DENK
- ChristenUnie
- SGP
- FvD
- SP
- Volt
- CDA
- VVD
- 50Plus
- Partij voor de Dieren
- D66
- BBB
- JA21
- PVV

4

4

Een public affairs professional is...

... iemand die gevraagd en ongevraagd relevante **informatie** bijdraagt en onttrekt aan een besluitvormingsketen en daarmee van **buitenaf** het agenda- en besluitvormingsproces **voordelig** tracht te **beïnvloeden**

5

PUBLIC
matters

5

Een lobbyist is...

... iemand die **politieke** besluitvorming in de voor zijn **organisatie** gewenste richting tracht te beïnvloeden

6

PUBLIC
matters

6

Stakeholder engagement is...

... het initiëren van contact over uiteenlopende **belangen** van stakeholders door te communiceren, onderhandelen, motiveren, verbindingen leggen, relaties onderhouden en beïnvloeden.

7

7

Waar wij ons op richten

02

Ministeries
("public affairs")

- DG/SG
- Middenkader
- Experts

03

Stakeholders ("stakeholderengagement")

- Media
- Wetenschap
- Brancheorganisaties
- Advies organen
- Uitvoeringsorganisaties
- Rechter
- Etc.

01

Politiek ("lobbyen")

- Tweede Kamer
- Senaat
- Kabinet / PA's

8

8

Gebruik de media

Doelgroepgericht:

- Ministers
- Kabinet
- Kamerleden
- Ambtenaren
- Media
- Klant / patiënt
- Achterban

NOS Nieuws • Zondag 19 oktober, 09:00 • Aangepast zondag 19 oktober, 10:10
Patiëntenorganisaties waarschuwen: goede zorg wordt iets voor de rijken Bron: NOS oktober 2025

Voorzitter Zorginstituut Nederland: 'Lagere prijzen voor dure geneesmiddelen moeten ook in Europa'

Donald Trump eist lagere medicijnpreizen van de Amerikaanse de farmaceutische industrie. Dat kan ertoe leiden dat geneesmiddelen hier duurder worden. Mark Janssen vindt het een belangrijk moment voor Europa om de rug recht te houden en verdere prijsverlaging voor elkaar te krijgen. „Het belang van de patiënt moet leidend zijn, niet dat van de aandeelhouder.“

Mark Janssen
 Voorzitter Zorginstituut Nederland
 14.10.25 om 13:48 augustus 2025

Bron: Telegraaf
 augustus 2025

Opinie: Vroeger darmonderzoek bespaart veel leed

Waarom pas screenen vanaf 55 jaar? Voorkom dat een darmtumor bij mensen van vijftig jaar ongemerkt kan doorgroeien, schrijft Mariël Croon, directeur-bestuurder Maag Darm Lever Fonds.

Mariël Croon 13 januari 2025, 10:02

Bron: Trouw januari 2025

'In andere EU-landen is behandeling al standaard'
Kankerpatiënt wacht lang op nieuw middel

Bron: De Telegraaf, maart 2024

Erik Jonk • Binnenland • 3 sep 2025, 10:09
 Leestijd: 3 minuten

Flink tekort aan toiletten op scholen: 'Kinderen houden hun ontlasting op'

Bron: Metronieuws september 2025

Nederlanders mijden de tandarts vanwege hoge kosten: 'Controle hoort in basispakket, voorkomt problemen'

Bron: Radio1 maart

9

9

Werkzaamheden

10

10

Wie zijn Haagse belangenbehartigers?

11

11

Lobbyen in verkiezings- en formatietijd

12

12

Business as usual?!

12/11 Installatie	18/11* Voorzittersverkiezing	19/11* Portefeuilleverdeling	20/11* Controversiële- onderwerpen	17/11 Belastingplan	19/12 Reces
10/01 Vaststelling Begroting '26	13/2 Stemming Belastingplan	18/3 Gemeenteraads- verkiezingen	* Begroting '27		

13

PUBLIC
matters

13

Plenair vs. Vaste Kamercommissie

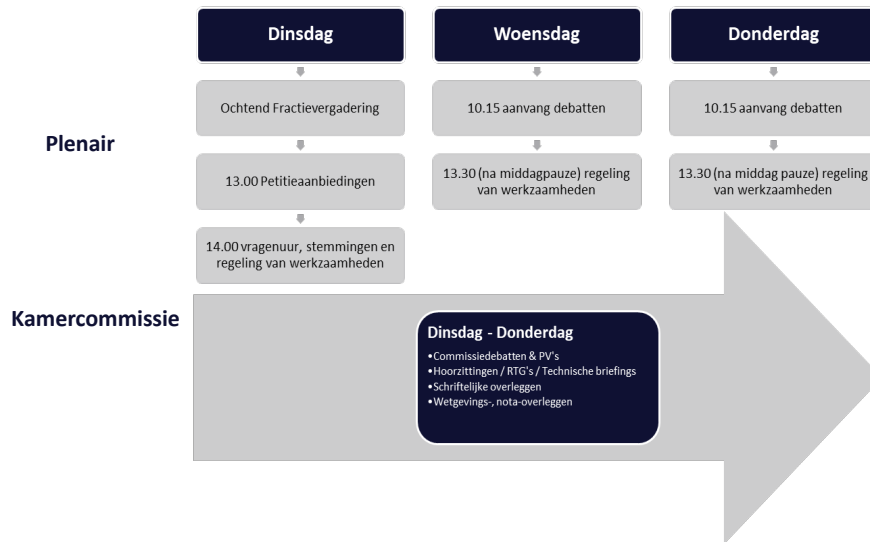

14

PUBLIC
matters

14

De plenaire agenda

15

15

Plenaire activiteiten

Activiteit	Omschrijving
Regeling van werkzaamheden	Bepalen plenaire agenda
Stemmingen	Over moties, amendementen en wetsvoorstellen die meestal de week ervoor zijn ingediend
Vragenuur	Mondelinge vragen aan bewindspersoon over actuele kwesties
Tweeminutendebat	Eventuele korte opvolging commissiedebat waarbij moties kunnen worden ingediend.
Plenaire behandeling wetsvoorstel	Debat over wetgeving op hoofdlijnen
Dertigleden- of interpellatiedebat	De Kamer roept bewindspersoon ter verantwoording

16

16

PUBLIC
matters

Commissieagenda

Procedurevergadering / e-mailprocedures	Tweewekelijks	Bepalen verdere behandeling binnengekomen Kamerstukken (agenda staat circa 2 dagen van tevoren online)
Commissiedebat	Routinematig (vaak 2-3x p.j.)	Reguliere vergadering over bepaald onderwerp (geen moties)
Rondetafelgesprek / hoorzitting	Ad hoc	De VKC laat zich informeren door experts (hoorzitting met 1 gast; rondetafelgesprek meerdere gasten)
Technische briefings	Ad hoc	Ambtenaren geven technische uitleg over een bepaald dossier
Notaoverleg	Ad hoc	Debat over beleidsnota (incl. moties)
Wetgevingsoverleg	Ad hoc	Debat over details wetgeving (incl. moties en amendementen)
Schriftelijk overleg	Ad hoc	Schriftelijk overleg over wetgeving / actualiteit. Vaak voor WGO/plenair.

17

17

Zorg tijdens het kabinet-Schoof

Raad van State: kabinetsplan verlaging eigen risico leidt tot hogere premie en inkomensachteruitgang

Akkoord bereikt over AZWA

NOS Nieuws • Vrijdag 13 december 2024, 10:55 • Aangepast vrijdag 13 december 2024, 15:28

Minister Agema 'heel erg bezorgd' over bezuinigingen zorg

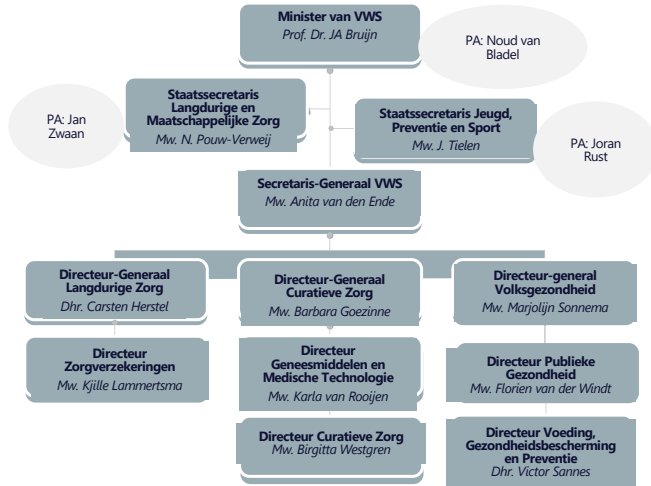
Resultaten

- Veel wisselingen van bewindspersonen.
- Eigen risico: voor 2025 & 2026 bevroren € 385, wetsvoorstel verlaging vanaf 2027 nog naar de Kamer.
- Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord afgesloten.
- Wetsvoorstel ingediend ter bevordering van de bedrijfsvoering in de zorg en jeugdzorg.
- Aanpakken arbeidsmarkttekort en stimuleren AI en digitalisering.
- Zorgen bezuinigingen op VWS-begroting ten gunste van OCW-begroting.
- Veel plannen aangekondigd, weinig concrete resultaten.

18

18

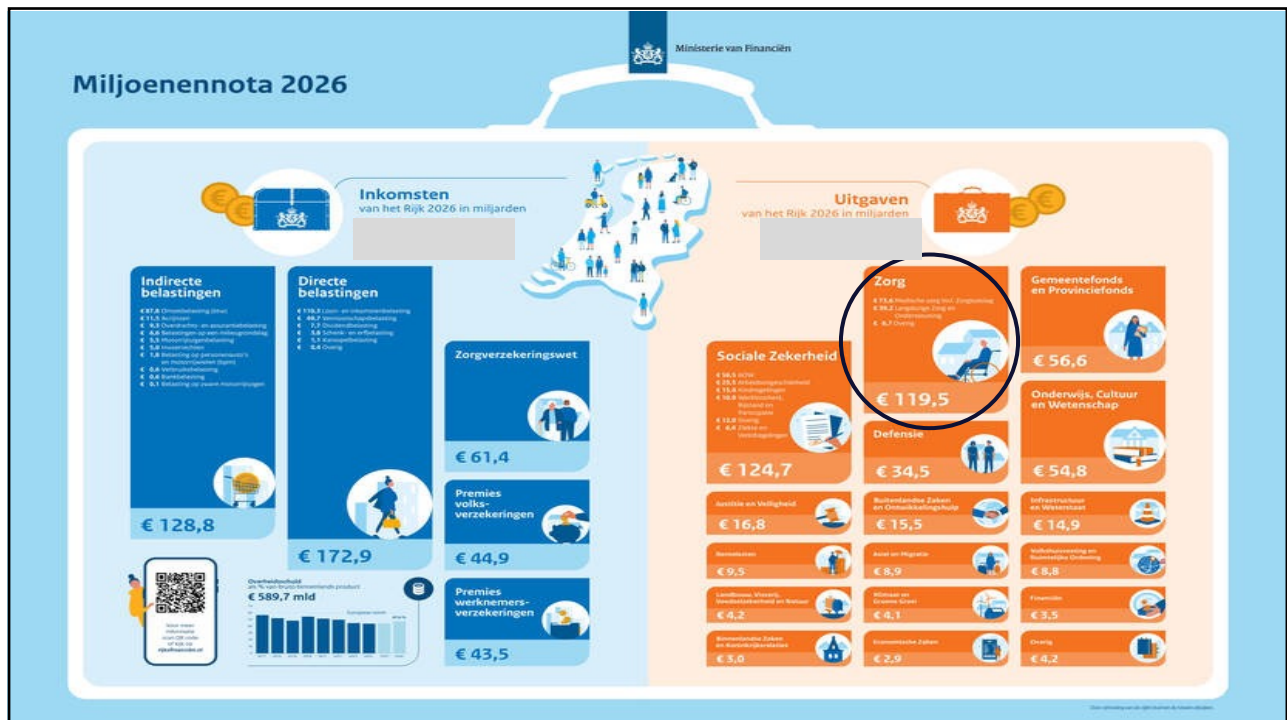
Ken het departement

19

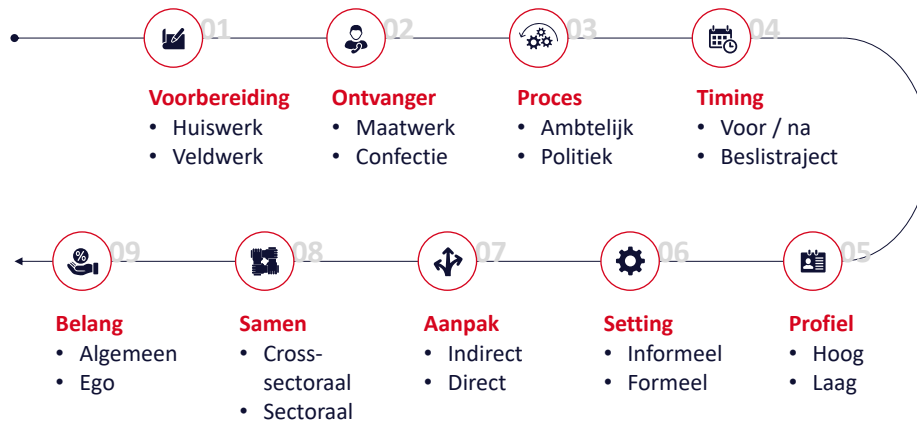
PUBLIC matters

19

20

Do's & Don'ts

21

PUBLIC
matters

21

Trends (1)

1. Versnipperd & gepolariseerd politiek landschap
2. Kort cyclische beleidsagenda's
3. Systeem staat onder druk; verandert (nog?) niet
4. Hoge omloopsnelheid mensen en afnemend institutioneel geheugen
5. Ongebreidelde honger naar 'transparantie'
6. Afnemend vertrouwen tussen 'Den Haag' en (leiders van) multinationale ondernemingen
7. Toenemende verwevenheid tussen bestuurslagen

22

PUBLIC
matters

22

Trends (2)

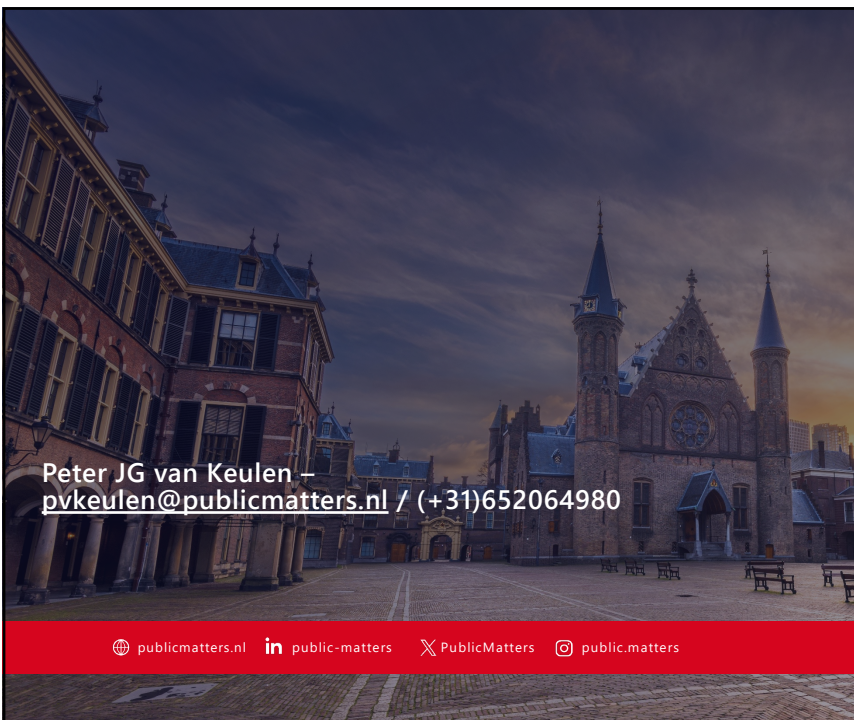

8. Juridificering beleid ('public interest litigation')
9. Veranderende rol van brancheorganisatie
10. De lobbyende en media-managende-overheid
11. Grassroots macht van de burger
12. Akkoordendemocratie
13. Onomkeerbare impact van (social) media
14. Hoge concurrentie belangenbehartigers
15. Meer vorm en media; minder inhoud

23

PUBLIC
matters

23

Peter JG van Keulen –
pvkeulen@publicmatters.nl / (+31)652064980

publicmatters.nl in public-matters X PublicMatters @ public.matters

PUBLIC
matters

Masterclass **NieuweZorg**

20 november 2025

24